

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Integrated action plan - Municipality of Poljčane

Enhancing urban environments for bees

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Kazalo vsebine

1	Executive Summary	3
2	Introduction	4
2.1	The URBACT program and sustainable urban development.....	4
2.2	The BiodiverCity Network.....	4
2.3	Municipality of Poljčane and reasons for participation	5
2.4	Methodology for developing the IAP and involvement of interested parties	7
3	Context, Needs, and Vision	Napaka! Zaznamek ni definiran.
3.1	Current Situation and Challenges.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
3.2	Needs of Municipality of Poljčane	9
3.3	Vision for the IAP of Municipality of Poljčane	10
4	Overall logic and integrated approach.....	11
4.1	Strategic Objectives	11
4.2	Action plan and areas of intervention.....	13
4.3	Implementation Framework.....	14
4.4	Leadership and Coordination Mechanisms	14
4.5	Timeline for Implementation	14
4.6	Resources and Financing	15
5	Communication Plan and Community Involvement.....	16

MUNICIPALITY OF POLJČANE

1 Executive Summary

This Integrated Action Plan (IAP) provides a comprehensive strategic framework aimed at significantly enhancing the conditions for bees within the Municipality of Poljčane. Combining targeted measures to raise public awareness, implement nature-based solutions, and engage the local community proactively, the plan strives to cultivate a bee-friendly urban environment. This strategic approach supports biodiversity, encourages sustainable development, and safeguards the traditional beekeeping heritage, a cornerstone of Slovenia's cultural and environmental identity.

Recognizing Poljčane rural character and natural richness, this document details achievable, community-based interventions, realistic objectives, and transparent implementation strategies, designed specifically for the context of a smaller, agriculturally influenced municipality.

MUNICIPALITY OF POLJČANE

2 Introduction

2.1 The URBACT program and sustainable urban development

The URBACT Program plays a crucial role in promoting sustainable urban development through comprehensive and collaborative strategies. In synergy with the BiodiverCity initiative, it seeks to boost urban biodiversity, ecosystem services, and the implementation of nature-based solutions. Poljčane, through its participation in these initiatives, commits itself to integrating ecological sustainability at the heart of its community development.

URBACT integrated approach ensures the active involvement of diverse stakeholders, including local governments, community organizations, citizens, experts, and businesses, fostering participatory governance. Through transnational exchanges, peer-learning, and the implementation of best practices, municipalities such as Poljčane gain valuable insights into innovative and effective urban development methodologies.

The BiodiverCity initiative specifically addresses the challenges and opportunities related to biodiversity and nature-based solutions in urban areas. By aligning local policy frameworks with broader European sustainability goals, Poljčane benefits from tailored guidance, capacity-building activities, and access to international expertise and experience.

Poljčane involvement in URBACT also promotes the integration of ecological measures into local policy and spatial planning. This includes expanding green infrastructure, enhancing ecosystem services, and embedding biodiversity considerations into municipal decision-making processes. Such measures not only improve environmental outcomes but also contribute significantly to the quality of life, social cohesion, and resilience of the local community.

Ultimately, the municipality aims to create a replicable model of sustainable urban living that is comparable to the one in the broader region.

2.2 The BiodiverCity network

The Municipality of Poljčane is a small community that takes pride in its rich natural heritage and numerous green spaces, such as local parks, meadows, and forested areas, which contribute to sustainable development and enhance local biodiversity. Despite modern challenges, such as changes in land use and the impacts of contemporary agriculture, these natural habitats remain crucial for preserving the local environment.

The municipal leadership has recognized that addressing environmental challenges is essential

MUNICIPALITY OF POLJČANE

for long-term sustainability and quality of life. One of the main reasons for participating in the BiodiverCity project is to develop and revitalize green spaces using integrated and naturebased approaches, thereby promoting local biodiversity and raising environmental awareness among residents.

Participation in the BiodiverCity network was a natural step for Poljčane, as it facilitates the exchange of experiences with other European cities, the transfer of best practices, and the development of innovative solutions aimed at enhancing urban biodiversity and ecosystem services. The main goal of the project is to develop a comprehensive urban development strategy that actively involves local communities and contributes to improving the environmental state of the Municipality of Poljčane, while also ensuring social and economic sustainability.

Figure 1: BiodiverCity network

2.3 Municipality of Poljčane and reasons for participation

The Municipality of Poljčane, located in northeastern Slovenia, is a dynamic community that seamlessly blends traditional rural heritage with innovative approaches to sustainable development. With approximately 60% of its territory protected under Natura 2000, Poljčane boasts unique habitats, including the free-flowing Dravinja River, wet meadows in the Ličenca area, and the mountain peak Boc, which shelters a remnant of primeval forest. These protected natural resources form the robust foundation for developing nature-based solutions (NbS) and innovative practices such as permaculture, which not only restore ecosystem

MUNICIPALITY OF POLJČANE

services but also mitigate flood risks and preserve agricultural and forested lands.

Poljčane faces significant challenges due to extensive asphalt coverage in its urban core and the pressures of intensive agricultural practices in its surrounding areas, which have reduced the availability of natural habitats and contributed to environmental degradation. Recognizing these issues, the municipality is eager to reduce its environmental footprint and foster a healthier, more resilient urban ecosystem through the strategic application of Nature-Based Solutions (NbS).

Figure 2: Floods in the Municipality of Poljčane - year 2023

In addition to mitigating current ecological stresses such as soil erosion and biodiversity loss, Poljčane aims to support its emerging focus on the “intellectual industry”—a sector that emphasizes flexible, home-based or co-working arrangements in a green, rejuvenating environment. Participation in the BiodiverCity project represents a pivotal opportunity for the municipality to learn from international best practices and innovative urban biodiversity strategies, streamline its environmental planning processes, and cultivate a stronger commitment among residents to sustainable, green urban development. Ultimately, by integrating these approaches, Poljčane seeks not only to enhance the quality of life for its inhabitants but also to set a long-term strategic vision that aligns social, economic, and environmental sustainability.

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Figure 3: There is a lack of green spaces in the center of Poljčane

3 Methodology for developing the IAP and involvement of interested parties

The Municipality of Poljčane's Integrated Action Plan (IAP) is built on a methodological framework combining transnational and online meetings within the BiodiverCity network and frequent, participatory sessions of the local URBACT Local Group (ULG). While exchanges with European partner cities provided inspiration and useful practices, the core of the IAP relevance arises from the intensive engagement of local stakeholders through the ULG, ensuring that the proposed measures directly reflect community-specific needs and capacities.

1. **Transnational exchange and online meetings** with BiodiverCity partners offered exposure to innovative nature-based interventions—such as permaculture gardens, urban meadows, and collaborative green infrastructure projects—from other European cities
2. **ULG meetings** functioned as the primary arena for co-production. Stakeholders actively analysed local challenges, proposed context-specific solutions, and debated feasibility, alignment with local policy, and community interest.

Figure 4: One of the ULG meeting in February of 2025

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Table 1: ULG members from Municipality of Poljčane

STAKEHOLDER CATEGORY	ULG MEMBER
LOCAL RESEARCH / KNOWLEDGE	Inštitut SeMe
RURAL INNOVATION CENTRE	RIC Slovenska Bistrica
REGIONAL DEVELOPMENT ORGANIZATION	RRA Podravje Maribor
LOCAL FOUNDATION / CIVIL SOCIETY	PRIZMA Foundation
PRIVATE SECTOR PARTNER	Deltaplan d.o.o.
NEIGHBORING MUNICIPALITIES	Representatives from Majšperk and Makole
BEEKEEPERS / ENVIRONMENTAL ASSOCIATION	Local Beekeeping Association
EDUCATION SECTOR	Local elementary school and kindergarten
INDIVIDUAL EXPERTS	Dr. Ana Vovk (environmental specialist)
BROADER COMMUNITY	Interested public and citizens of Municipality of Poljčane

The URBACT Local Group (ULG) played a key role in developing the Integrated Action Plan (IAP) for Poljčane, as its members provided an in-depth understanding of local challenges such as biodiversity loss, fragmentation of meadow areas, and changes in land use. The active participation of various stakeholders in local workshops and collaborative action planning enabled tailored solutions reflecting community needs and expectations, aligned with URBACT guidelines. Additionally, ULG discussions were directly enriched through the transfer of best practices from exchanges with other European cities, enhancing the quality, feasibility, institutional alignment, and funding potential of proposed measures. This participatory approach ensures that the actions are implementable and sustainably integrated into broader municipal strategies.

The co-creation of the IAP followed clearly defined milestones, starting with establishing the local ULG and conducting a detailed baseline analysis of local conditions, challenges, and community expectations. This was followed by an iterative drafting process involving stakeholders, who reviewed and refined measures through multiple meetings. An integral part of this process included feedback loops from transnational BiodiverCity network events, enabling the adaptation of innovative practices from other contexts. The final version of the action plan was validated through a structured process in which ULG members confirmed the vision, objectives, specific actions, timeline, and responsibilities for implementation.

MUNICIPALITY OF POLJČANE

3.1 Needs of Municipality of Poljčane

In response to the environmental and systemic challenges described in the previous section, several key needs have been identified that reflect both the ecological urgency and the local community's expectations. These needs form the strategic foundation of the Integrated Action Plan and have emerged through extensive discussions within the URBACT Local Group (ULG), input from citizens, and insights gathered during peer-learning exchanges with other BiodiverCity partner cities.

➤ **Improvement of urban habitats for pollinators**

A core need for Poljčane is the revitalisation and ecological enhancement of urban green spaces to support pollination and biodiversity. Many current green areas are underused or maintained in ways that limit their ecological value (e.g., frequent mowing, lack of native flora). The municipality requires targeted interventions to increase habitat connectivity—such as planting wildflower meadows, native hedgerows, and pollinator corridors—within and around the urban fabric. These nature-based solutions not only support pollinators like bees but also contribute to climate adaptation, water retention, and the overall aesthetic and health value of public spaces.

➤ **Raising environmental awareness and community engagement**

Another pressing need is to increase public understanding of the ecological role of bees and the broader importance of biodiversity. Despite the cultural significance of beekeeping in the region, there remains a gap in knowledge among younger generations and the urban population. Educational campaigns, school programs, community workshops, and public signage can all help foster a more pollinator-friendly mindset and stimulate behavioural change. Peer reviewers have noted that Poljčane's vision for a bee-supportive environment is strong, and this vision must be accompanied by structured awareness-raising activities that reinforce citizen ownership and long-term engagement.

➤ **Strengthened and structured stakeholder collaboration**

The current landscape of actors—ranging from municipal departments to local beekeepers, educators, NGOs, and farmers—offers strong potential for collaboration, yet coordination remains fragmented. There is a clear need for an improved governance model that enables stakeholders to co-develop, implement, and monitor biodiversity actions in a coherent and efficient manner. Establishing a formal working group or consortium that brings together these actors under a shared vision will strengthen accountability and ensure continuity. Moreover, collaboration with regional research institutions can support data-driven decision-making, impact monitoring, and adaptive planning over time.

➤ **Integration of pollinator needs into local policy and practice**

While existing spatial and development policies in Poljčane touch on environmental themes, there is a need to mainstream biodiversity—and specifically pollinator support—across urban planning, landscape management, and procurement processes. This includes updating maintenance guidelines for public

MUNICIPALITY OF POLJČANE

spaces, introducing green public procurement criteria, and embedding ecological requirements into future urban development projects. These needs are in line with feedback from URBACT reviewers who emphasised the importance of long-term strategic anchoring and institutional ownership of actions proposed in the IAP.

➤ **Support for sustainable local beekeeping**

Finally, the municipality needs to provide tangible support to local beekeeping activities, which are currently maintained through voluntary, individual, or association-based efforts. Practical needs include access to land for hives, incentives for pesticide-free practices, resources for education and equipment, and clearer regulatory support. Encouraging sustainable urban and peri-urban beekeeping will not only help preserve biodiversity but also reinforce Poljčane's identity and heritage linked to bees and honey production.

3.2 Vision for the IAP of Municipality of Poljčane

The vision of the Integrated Action Plan for the Municipality of Poljčane is to create a thriving urban environment in which pollinators—particularly bees—are protected, supported, and celebrated as vital contributors to the ecological, social, and cultural fabric of the community. Through the implementation of nature-based solutions, awareness-raising, and collaborative governance, Poljčane aims to become a model town for biodiversity integration and sustainable living in a small-scale, rural-urban context.

This vision emerges from the municipality's deep-rooted connection with beekeeping traditions, its exceptional natural surroundings, and a strong local commitment to ecological balance. It is built upon a recognition that the wellbeing of bees reflects the health of the broader environment and, by extension, the quality of life for all residents.

The IAP envisions Poljčane as a “pollinator-friendly municipality,” where green spaces are revitalised with native flowering plants, mowing regimes are adjusted to support biodiversity, and public areas become living classrooms for ecological education. In this future, bees are not only pollinators but also ambassadors of sustainability—bridging nature and people, tradition and innovation, community and governance.

This vision also aligns with the strategic recommendations made during the peer review process. Reviewers praised the clarity and consistency of the plan's thematic focus, noting that the bee-centered narrative provides a strong identity and guiding thread for the IAP. At the same time, they highlighted the importance of linking environmental ambitions to social

MUNICIPALITY OF POLJČANE

inclusion, intergenerational learning, and long-term urban planning—a direction Poljčane has fully embraced.

By pursuing this vision, Poljčane seeks to:

- Strengthen local biodiversity and ecosystem services;
- Foster a culture of environmental stewardship across all age groups;
- Position itself within the broader European movement for green and inclusive urban transformation;
- Ensure that nature is accessible, visible, and valued in everyday urban life.
- This vision is not abstract—it is anchored in practical actions, collaborative processes, and community ownership. It offers a hopeful and tangible direction for Poljčane's future, where sustainability is no longer an ideal but a shared, lived reality.

4 Overall logic and integrated approach

4.1 Strategic Objectives

The Integrated Action Plan (IAP) for the Municipality of Poljčane is structured around three interconnected strategic objectives that reflect local needs, ecological priorities, and the collaborative vision developed through the URBACT Local Group (ULG). These objectives integrate environmental protection, public engagement, and inter-institutional cooperation, ensuring a comprehensive and sustainable approach to promoting pollinator health and biodiversity in the urban environment.

Objective 1: Raising awareness and environmental education

One of the most critical pillars of the IAP is to increase public understanding of the vital role bees and other pollinators play in maintaining healthy ecosystems and local food systems. Despite a rich tradition of beekeeping in the region, many residents—especially younger generations—lack awareness of the ecological importance of pollinators.

To address this, the municipality will implement a series of educational initiatives:

- Workshops for various age groups (children, adults, seniors);
- School-based programs integrating pollinator topics into biology and environmental education;

MUNICIPALITY OF POLJČANE

- Community events such as “Bee Days,” exhibitions, and guided walks.
- Informational signage and interpretive panels in parks and public spaces.

These actions aim not only to transfer knowledge but to foster a culture of environmental stewardship, inspiring citizens to take part in maintaining biodiversity in their daily lives.

Objective 2: Improving urban habitats for pollinators

The second strategic goal focuses on enhancing the physical environment of Poljčane to support pollinator life cycles. Urban areas in the municipality currently contain underutilized green spaces that, if revitalized with pollinator-friendly vegetation, could significantly improve local biodiversity and resilience to climate change.

Nature-based solutions will be deployed, such as:

- Installing flower strips with native, pesticide-free species.
- Creating “pollinator corridors” connecting fragmented habitats.
- Placing bee hotels, nesting shelters, and educational signage.
- Adapting maintenance regimes (e.g., reduced mowing) to allow for continuous flowering and habitat stability.
- Green infrastructure features like pocket parks, rain gardens, and flowering hedgerows.

These interventions will not only support pollinators but also enhance the overall quality of life for residents by making public spaces more attractive, healthier, and climate responsive.

Objective 3: Strengthening partnerships and multi-level collaboration

A key strength of the Poljčane IAP is its stakeholder-driven approach. Effective implementation depends on strong partnerships between local government, civil society, experts, educational institutions, and neighboring municipalities. The third strategic objective is to institutionalize this collaboration across planning, implementation, and monitoring phases.

Actions under this objective include:

- Establish a formal municipal coordination body or working group for biodiversity and pollinators.
- Creating joint projects with schools, NGOs, and research institutions.

MUNICIPALITY OF POLJČANE

- Integrating beekeepers and environmental experts in advisory roles.
- Leveraging regional cooperation (e.g., with Majšperk, Makole, and RRA Podravje).
- Exploring co-financing and external funding opportunities (national and EU).

4.2 Action plan and areas of intervention

The successful implementation of the Integrated Action Plan for Poljčane relies on a clear, phased, and coordinated set of measures that are grounded in local needs and capacities. Building on the strategic objectives and thematic intervention areas outlined in the previous section, the following table presents a structured action framework. Each action is aligned with one or more strategic objectives and includes key implementation details: a timeline (short-, medium-, or long-term), the primary responsible actors, supporting partners, and basic indicators to monitor progress.

The actions are designed to be realistic within the context of a small municipality, leveraging local expertise, existing networks, and available resources. Pilot projects will serve as testing grounds for broader implementation, with flexibility to adapt based on feedback from the URBACT Local Group (ULG) and other stakeholders. The municipality aims to institutionalize the monitoring of progress through annual reviews and continuous stakeholder engagement.

Table 2: Overview of key actions, responsibilities, timelines and indicators for the implementation of the IAP

Action Title	Description
Establish Flower Strips	Create native flowering corridors
Install Bee Hotels	Install bee hotels in key locations
Revise Green Maintenance	Adapt mowing and pesticide practices
Develop Bee-Friendly Label	Create local eco-recognition scheme
Community Workshops	Organize educational events
Pollinator Education in Schools	Curriculum integration
Form Biodiversity Working Group	Multi-stakeholder coordination
Urban Garden Demonstration	Pilot community pollinator garden
Draft Biodiversity Guidelines	Prepare and adopt regulations

MUNICIPALITY OF POLJČANE

4.3 Implementation framework

Successful realisation of the Integrated Action Plan (IAP) for the Municipality of Poljčane depends not only on the relevance of its measures but also on a well-structured and transparent implementation framework. This section outlines the governance model, timeline, financial strategy, and tools for monitoring and adaptation to ensure the IAP's sustained impact.

4.4 Leadership and coordination mechanisms

To guide the implementation process, the municipality will appoint a **dedicated project coordinator** responsible for the day-to-day management, stakeholder communication, and progress reporting of the IAP. The coordinator will serve as a bridge between the municipal administration, the URBACT Local Group (ULG), and external partners.

To ensure thematic focus and distributed ownership, the following **Thematic Working Groups** will be established:

- **Green infrastructure and biodiversity group** – focused on habitat interventions, landscaping standards, and ecological maintenance practices;
- **Education and Community Engagement Group** – coordinating schools, NGOs, and awareness campaigns;
- **Monitoring and Evaluation Group** – responsible for data collection, indicator tracking, and annual reporting.

These groups will function under the umbrella of the **Municipal Coordination Body for Biodiversity**, chaired by the project coordinator and involving key actors from ULG. The structure ensures continuity, accountability, and responsiveness throughout implementation.

Peer review feedback underlined the importance of defining “who does what” in a way that is not only formal but also inclusive, which this framework achieves.

4.5 Timeline for implementation

Implementation will follow a phased, adaptive logic that allows for pilot-testing, expansion, and consolidation:

- **Short-term Measures**
 - Launch educational workshops in schools and the community
 - Initiate demonstration projects: bee hotels, flower strips, and an urban pollinator garden
 - Form thematic working groups and set up the coordination body
- **Medium-term Measures**
 - Expand flower strips and public space conversions

MUNICIPALITY OF POLJČANE

- Roll out school-based pollinator curriculum
- Formalise partnerships with regional and research institutions
- Develop and adopt local biodiversity guidelines
- **Long-term Measures**
 - Monitor outcomes using defined indicators
 - Evaluate progress through annual stakeholder sessions
 - Adjust actions based on emerging needs, climate impacts, or funding opportunities
 - Seek replication in other local communities or neighborhoods

This staged timeline aligns with the municipality's operational rhythm and resource availability, while also allowing for community learning and adaptation.

4.6 Resources and financing

To ensure the financial sustainability of the IAP, the Municipality of Poljčane will adopt a **multi-source funding strategy** combining:

- **Municipal Budget Allocation**

A portion of the local environmental and community development budget will be earmarked annually for IAP-related actions. This will cover basic infrastructure, materials, staff time, and communications.

- **National and EU Grants**

The municipality will apply for co-financing through national environmental funds (e.g. Eko sklad) and European programs such as LIFE, Horizon Europe (Green Deal), and CAP Eco-Schemes.

- **Private Sector Partnerships and Sponsorships**

The IAP team will engage local businesses—particularly in agriculture, tourism, and food sectors—to support specific actions through donations, in-kind contributions, or co-branding initiatives (e.g., “Bee-Friendly Business” recognition).

- **Volunteer Engagement and Community Co-Investment**

In-kind support from residents (time, plants, materials) will be encouraged through public calls and cooperative initiatives, fostering shared ownership and cost-effectiveness.

This financial approach was positively noted in peer reviews for its realism and diversification, with reviewers suggesting further leveraging school and NGO networks for co-financing micro-actions.

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Table 3: Logical framework matrix – Objectives, results, indicators and risks

Objective / Action	Expected Result	Indicators	Sources of Verification	Assumptions / Risks
<i>Enhance pollinator habitats</i>	Urban areas enriched with connected, pollinator-supportive flora	m ² of green strips; number of bee hotels; habitat mapping	Site visits, biodiversity audits, municipal reports	Available land; maintenance commitment
<i>Raise public awareness and education</i>	Residents understand and support pollinator conservation	number of workshops; media reach; change in knowledge (pre/post)	Event reports, surveys, school records	Sustained interest; teacher/staff engagement
<i>Strengthening stakeholder collaboration</i>	Institutions co-create and co-monitor actions	number of active MoUs; number of joint actions; group activity reports	Signed agreements, meeting notes	Willingness to cooperate; institutional continuity
<i>Institutionalize biodiversity governance</i>	Long-term oversight mechanisms established	Working group functionality; indicators tracked yearly	Reports, municipal council minutes	Political support; staff continuity
<i>Mobilise resources for implementation</i>	Adequate funding secured from diverse sources	€ allocated; number of funding applications; % of plan financed	Budget records, grant documentation	Grant success; donor alignment with IAP vision

5 Communication plan and community involvement

The implementation of the Integrated Action Plan (IAP) in the Municipality of Poljčane places strong emphasis on transparent communication and active citizen involvement. Effective communication is not only about informing the public but about building trust, fostering ownership, and encouraging meaningful participation. A well-designed communication and engagement strategy ensures that residents and stakeholders remain aware of the project's objectives, milestones, and impact while simultaneously contributing to its success.

The overarching aim of the communication plan is to support the delivery of the IAP by making its progress visible, accessible, and responsive. Residents must be regularly informed about the

MUNICIPALITY OF POLJČANE

activities, results, and opportunities related to the plan. To this end, the municipality will provide frequent updates via the municipal website, social media platforms, printed materials, and local media. These updates will include visuals, progress summaries, and announcements of upcoming events. The visibility of the project will also be increased through public signage in pilot areas such as flower strips, urban gardens, and school projects.

However, communication in this plan goes beyond one-way information sharing. True community involvement requires platforms for two-way dialogue, where citizens are not only recipients of messages but also co-creators of ideas and solutions. The municipality will therefore organize public forums, workshops, and participatory events that allow residents to engage with biodiversity themes in an accessible and hands-on manner. These gatherings will serve both educational and consultative purposes, creating space for residents to learn about pollinator issues and simultaneously share their views, suggestions, and experiences.

To support inclusive participation, specific attention will be given to underrepresented groups such as youth, seniors, and residents of more remote areas. Schools will be central partners in awareness-raising and engagement, helping to foster environmental values among younger generations through integrated learning and project-based collaboration. Local NGOs and beekeeping associations will serve as multipliers—bringing their expertise and networks into the fold and ensuring technical relevance in implementation.

To maintain accountability and encourage continuous improvement, feedback mechanisms will be embedded across all stages of the project. These will include both digital and in-person tools, such as online surveys, comment forms, suggestion boxes at public events, and feedback sessions within the URBACT Local Group. Draft documents such as biodiversity guidelines will be made publicly available for review and comment before final adoption. This adaptive, open process is essential to ensuring that the IAP remains relevant and responsive to the evolving needs of the community.

The communication and engagement strategy is also supported by a structured mapping of key stakeholder groups, the channels through which they are best reached, and the objectives of communication with each group. This approach helps to clarify responsibilities, optimize messaging, and ensure that no critical audience is overlooked.

The table below outlines the primary stakeholder groups involved in the IAP, the preferred communication tools for each, and the objectives of their engagement:

MUNICIPALITY OF POLJČANE

Table 4: Stakeholder communication matrix

Stakeholder Group	Communication Channels	Engagement Objectives
<i>Residents and Citizens</i>	<i>Municipal website, social media, local forums, community events, printed newsletters</i>	<i>Raise awareness, promote ownership, gather feedback</i>
<i>Schools and Youth</i>	<i>Workshops, school projects, contests, educational materials, participatory planting</i>	<i>Educate and empower the next generation, encourage active participation</i>
<i>Beekeepers and Environmental NGOs</i>	<i>Workshops, working groups, newsletters, consultations, demonstration sites</i>	<i>Co-create actions, provide expert input, pilot projects</i>
<i>Municipal Administration and Services</i>	<i>Internal briefings, coordination meetings, official municipal reports and memos</i>	<i>Coordinate actions, allocate resources, ensure institutional support</i>
<i>Local Media and Journalists</i>	<i>Press releases, interviews, media events, field visits, success story campaigns</i>	<i>Inform and amplify messages, increase visibility</i>
<i>Research and Academic Institutions</i>	<i>Formal cooperation agreements, research briefs, seminars, data-sharing platforms</i>	<i>Support monitoring, transfer knowledge, evaluate outcomes</i>
<i>Private Sector and Local Businesses</i>	<i>Public-private partnership events, recognition programs, local sponsorship campaigns</i>	<i>Leverage resources, showcase support, encourage local investment</i>

OBČINA POLJČANE

Integrirani akcijski načrt – Občina Poljčane

Izboljšanje urbanega okolja za čebele

OBČINA POLJČANE

KAZALO

1	Izvršni povzetek.....	3
2	UVOD.....	4
2.1	Program URBACT in trajnostni urbani razvoj	4
2.2	MREŽA BiodiverCity	4
2.3	Občina Poljčane in razlogi za sodelovanje	5
3	Metodologija za razvoj IAN in vključevanje zainteresiranih strank	7
3.1	Potrebe Občine Poljčane	9
3.2	Vizija IAP Občine Poljčane	10
4	Splošna logika in integrirani pristop.....	11
4.1	Strateški cilji.....	11
4.2	Akcijski načrt in področja intervencij.....	13
4.3	Okvir za izvajanje	15
4.4	Vodstveni in usklajevalni mehanizmi	15
4.5	Časovni načrt izvajanja	15
4.6	Viri in financiranje.....	16
5	Komunikacijski načrt in vključevanje skupnosti	17

OBČINA POLJČANE

1 Izvršni povzetek

Ta integrirani akcijski načrt (IAN) zagotavlja celovit strateški okvir, katerega cilj je bistveno izboljšanje pogojev za čebele v Občini Poljčane. Z združevanjem ciljno usmerjenih ukrepov za dvig javne ozaveščenosti, izvajanje rešitev, ki temeljijo na naravi, in proaktivno vključevanje lokalne skupnosti, si načrt prizadeva ustvariti čebelam prijazno urbano okolje. Ta strateški pristop podpira biotsko raznovrstnost, spodbuja trajnostni razvoj in varuje tradicionalno čebelarsko dediščino, ki je temelj slovenske kulturne in okoljske identitete. Ob priznavanju podeželskega značaja in naravnega bogastva Poljčan, ta dokument podrobno opisuje dosegljive, na skupnosti temelječe posege, realistične cilje in pregledne strategije izvajanja, zasnovane posebej za kontekst manjše, kmetijsko usmerjene občine.

OBČINA POLJČANE

2 UVOD

2.1 Program URBACT in trajnostni urbani razvoj

Program URBACT ima ključno vlogo pri spodbujanju trajnostnega urbanega razvoja s celovitimi in sodelovalnimi pristopi. V sinergiji z iniciativo BiodiverCity si prizadeva povečati biotsko raznovrstnost v mestih, izboljšati ekosistemske storitve ter spodbuditi izvajanje rešitev, ki temeljijo na naravi. Občina Poljčane se s sodelovanjem v teh pobudah zavezuje, da bo ekološko trajnost vključila v samo jedro razvoja svoje skupnosti.

Integrirani pristop programa URBACT zagotavlja aktivno sodelovanje različnih deležnikov, vključno z lokalnimi oblastmi, organizacijami, prebivalci, strokovnjaki in podjetji, ter tako spodbuja participativno upravljanje. Skozi transnacionalne izmenjave, medsebojno učenje in prenos dobrih praks občine, kot so Poljčane, pridobivajo dragocene vpoglede v inovativne in učinkovite metode urbanega razvoja.

Iniciativa BiodiverCity se posebej osredotoča na izzive in priložnosti, povezane z biotsko raznovrstnostjo in rešitvami, ki temeljijo na naravi, v urbanih območjih. Z usklajevanjem lokalnih politik z širšimi evropskimi cilji trajnosti občina Poljčane pridobiva ciljno usmerjeno strokovno podporo, dejavnosti za krepitev zmogljivosti ter dostop do mednarodnega znanja in izkušenj.

Sodelovanje Poljčan v programu URBACT spodbuja tudi vključevanje ekoloških ukrepov v lokalne politike in prostorsko načrtovanje. To vključuje širitev zelene infrastrukture, izboljšanje ekosistemskih storitev ter vključitev vidika biotske raznovrstnosti v postopke občinskega odločanja. Takšni ukrepi ne izboljšujejo le okoljskih kazalnikov, temveč pomembno prispevajo k višji kakovosti življenja, družbeni povezanosti in odpornosti lokalne skupnosti.

Končni cilj občine je ustvariti ponovljiv model trajnostnega urbanega bivanja, ki bo lahko služil kot zgled tudi širši regiji.

2.2 MREŽA BiodiverCity

Občina Poljčane je majhna skupnost, ki se ponaša z bogato naravno dediščino in številnimi zelenimi površinami, kot so parki, travniki in gozdovi, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju ter izboljšujejo lokalno biotsko raznovrstnost. Kljub sodobnim izzivom, kot so spremembe rabe tal in vplivi intenzivnega kmetijstva, ta naravna območja ostajajo ključna za ohranjanje lokalnega

OBČINA POLJČANE

okolja.

Vodstvo občine se zaveda, da je naslavljanje okoljskih izzivov bistveno za dolgoročno trajnost in kakovost življenja. Eden glavnih razlogov za sodelovanje v projektu BiodiverCity je razvijanje in revitalizacija zelenih površin z uporabo celostnih in naravi temelječih pristopov, s čimer se spodbuja lokalna biotska raznovrstnost in krepi okoljska ozaveščenost med prebivalci.

Sodelovanje v mreži BiodiverCity je bil naraven korak za Poljčane, saj omogoča izmenjavo izkušenj z drugimi evropskimi mesti, prenos najboljših praks in razvoj inovativnih rešitev za izboljšanje urbane biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev. Glavni cilj projekta je razvoj celovite strategije urbanega razvoja, ki aktivno vključuje lokalno skupnost in prispeva k izboljšanju okoljskega stanja občine Poljčane, hkrati pa zagotavlja družbeno in gospodarsko trajnost.

Slika 1: Mreža partnerjev BiodiverCity

2.3 Občina Poljčane in razlogi za sodelovanje

Občina Poljčane, ki se nahaja v severovzhodni Sloveniji, je dinamična skupnost, ki uspešno združuje tradicionalno podeželsko dediščino z inovativnimi pristopi k trajnostnemu razvoju. Približno 60 % njenega ozemlja je zaščitene v okviru Nature 2000, med ključnimi naravnimi območji pa so reka Dravinja, mokrotni travniki v območju Ličenca in vrh Boč, kjer se nahaja ostanek pragozda. Ti zaščiteni naravni viri predstavljajo trdno osnovo za razvoj rešitev, ki temeljijo na naravi (NbS), ter inovativnih praks, kot je permakultura, ki poleg obnove

OBČINA POLJČANE

ekosistemskih storitev prispevajo tudi k zmanjševanju poplavnih tveganj ter ohranjanju kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Poljčane se soočajo z izzivi, povezanimi z obsežno asfaltno površino v urbanem jedru ter pritiski intenzivnega kmetijstva v okolici, kar zmanjšuje naravne habitate in prispeva k okoljski degradaciji. Občina si zato prizadeva zmanjšati svoj okoljski odtis in ustvariti zdravo, odporno urbano okolje z uporabo strateških rešitev, ki temeljijo na naravi.

Slika 2: Poplave v občini Poljčane leta 2023

Poleg odpravljanja trenutnih ekoloških pritiskov, kot sta erozija tal in izguba biotske raznovrstnosti, želi Poljčane podpreti razvoj t. i. "intelektualne industrije" – sektorja, ki spodbuja fleksibilne oblike dela (delo od doma, coworking) v zelenem in sproščujočem okolju.

Sodelovanje v projektu BiodiverCity predstavlja ključna priložnost za pridobivanje znanja iz mednarodnih dobrih praks, optimizacijo okoljskega načrtovanja ter krepitev zavedanja prebivalcev o pomenu trajnostnega razvoja.

Z vključevanjem teh pristopov želi občina Poljčane izboljšati kakovost življenja svojih prebivalcev

OBČINA POLJČANE

in vzpostaviti dolgoročno strateško vizijo, ki povezuje gospodarsko in okoljsko trajnost.

Slika 3: V središču Poljčan primanjkuje zelenih površin

3 Metodologija za razvoj IAN in vključevanje zainteresiranih strank

Integrirani akcijski načrt (IAN) Občine Poljčane temelji na metodološkem okviru, ki združuje transnacionalna in spletna srečanja znotraj mreže BiodiverCity ter pogoste, participativne seje lokalne URBACT lokalne skupine (ULG). Medtem ko so izmenjave z evropskimi partnerskimi mesti zagotovile navdih in koristne prakse, jedro relevantnosti IAN izhaja iz intenzivnega sodelovanja lokalnih zainteresiranih strani prek ULG, kar zagotavlja, da predlagani ukrepi neposredno odražajo potrebe in zmogljivosti skupnosti.

1. **Transnacionalna izmenjava in spletna srečanja** s partnerji BiodiverCity so omogočala vpogled v inovativne, na naravi temelječe posege – kot so permakulturni vrtovi, urbane cvetlične grede in skupni projekti zelene infrastrukture – iz drugih evropskih mest
2. **Srečanja ULG** so delovala kot primarna arena za soustvarjanje. Zainteresirane strani so aktivno analizirale lokalne izzive, predlagale rešitve, specifične za kontekst, in razpravljale o izvedljivosti, usklajenosti z lokalno politiko in interesu skupnosti.

OBČINA POLJČANE

Slika 4: Eno izmed srečanj ULG februarja 2025

Tabela 1: ULG members from Municipality of Poljčane

KATEGORIJE DELEŽNIKOV	ČLANI ULG
LOKALNE RAZISKAVE / ZNANJE	Inštitut SeMe
CENTER ZA PODEŽELSKO INOVACIJE	RIC Slovenska Bistrica
REGIONALNA RAZVOJNA ORGANIZACIJA	RRA Podravje Maribor
LOKALNA FUNDACIJA / CIVILNA DRUŽBA	Fundacija PRIZMA
PARTNER IZ ZASEBNEGA SEKTORJA	Deltaplan d.o.o.
SOSEDNJE OBČINE	Predstavniki občin Majšperk in Makole
ČEBELARSKA / OKOLJSKA DRUŠTVA	Lokalno čebelarsko društvo
IZOBRAŽEVALNI SEKTOR	Lokalna osnovna šola in vrtec
POSAMEZNI STROKOVNJAKI	Dr. Ana Vovk (okoljska strokovnjakinja)
ŠIRŠA SKUPNOST	Zainteresirana javnost in prebivalci Občine Poljčane

Skupina URBACT Local Group (ULG) je imela ključno vlogo pri razvoju Integriranega akcijskega načrta (IAP) za Občino Poljčane, saj so njeni člani zagotovili poglobljeno razumevanje lokalnih izzivov, kot so izguba biotske raznovrstnosti, drobljenje travniških območij in spremembe v rabi tal. Aktivno sodelovanje različnih deležnikov na lokalnih delavnicah in pri sodelovalnem akcijskem načrtovanju je omogočilo oblikovanje ciljnih rešitev, ki odražajo potrebe in pričakovanja skupnosti ter so usklajene s smernicami URBACT. Poleg tega so bile razprave v okviru ULG obogatene s prenosom dobrih praks iz izmenjav z drugimi evropskimi mesti, kar je izboljšalo kakovost, izvedljivost, institucionalno usklajenost in finančni potencial predlaganih

OBČINA POLJČANE

ukrepov. Tak participativni pristop zagotavlja, da so ukrepi izvedljivi in trajnostno vključeni v širše občinske strategije.

Soustvarjanje IAP je potekalo po jasno določenih mejnikih, začenši z vzpostavitvijo lokalne ULG in izvedbo temeljite začetne analize lokalnih razmer, izzivov in pričakovanj skupnosti. Sledil je iterativni proces priprave osnutkov, v katerega so bili vključeni deležniki, ki so večkratno pregledovali in izpopolnjevali ukrepe na različnih srečanjih. Ključni del tega procesa je vključeval povratne zanke z mednarodnih dogodkov mreže BiodiverCity, ki so omogočili prilagajanje inovativnih praks iz drugih kontekstov. Končna različica akcijskega načrta je bila potrjena s strukturiranim procesom, v katerem so člani ULG potrdili vizijo, cilje, konkretne ukrepe, časovni okvir in odgovornosti za izvajanje.

3.1 Potrebe Občine Poljčane

Kot odgovor na okoljske in sistemske izzive, opisane v prejšnjem oddelku, je bilo identificiranih več ključnih potreb, ki odražajo tako ekološko nujnost kot pričakovanja lokalne skupnosti. Te potrebe tvorijo strateško osnovo Integriranega akcijskega načrta in so nastale z obsežnimi razpravami znotraj URBACT Lokalne skupine (ULG), s prispevki občanov in spoznanji, zbranimi med medsebojnimi izmenjavami z drugimi partnerskimi mesti BiodiverCity.

Izboljšanje urbanih habitatov za opraševalce

Osrednja potreba Poljčan je revitalizacija in ekološka izboljšava urbanih zelenih površin za podporo opraševanju in biotski raznovrstnosti. Številne sedanje zelene površine so premalo izkoriščene ali vzdrževane na načine, ki omejujejo njihovo ekološko vrednost (npr. pogosta košnja, pomanjkanje avtohtone flore). Občina zahteva ciljno usmerjene posege za povečanje povezanosti habitatov – kot je sajenje cvetličnih gred, avtohtonih mej in koridorjev za opraševalce – znotraj in okoli urbanega tkiva. Te naravne rešitve ne podpirajo le opraševalcev, kot so čebele, temveč prispevajo tudi h prilagajanju podnebnim spremembam, zadrževanju vode ter splošni estetski in zdravstveni vrednosti javnih površin.

Dvig okoljske ozaveščenosti in vključevanja skupnosti

Druga nujna potreba je povečanje javnega razumevanja ekološke vloge čebel in širšega pomena biotske raznovrstnosti. Kljub kulturnemu pomenu čebelarstva v regiji, obstaja vrzel v znanju med mlajšimi generacijami in v javnem izobraževanju. Izobraževalne kampanje, šolski programi, skupnostne delavnice in javna signalizacija lahko pomagajo spodbujati bolj opraševalcem prijazno miselnost in spodbujati spremembe obnašanja. Strokovnjaki so ugotovili, da je vizija Poljčan za okolje, ki podpira čebele, močna, vendar jo morajo spremljati strukturirane dejavnosti za dvig ozaveščenosti, ki krepijo lastništvo državljanov in dolgoročno sodelovanje.

Okrepljeno in strukturirano sodelovanje zainteresiranih strain

OBČINA POLJČANE

Trenutna krajina akterjev, od občinskih oddelkov do lokalnih čebelarjev, vzgojiteljev, nevladnih organizacij in kmetov, ponuja močan potencial za sodelovanje. Obstaja jasna potreba po izboljšanjem modelu upravljanja, ki zainteresiranim stranem omogoča skupno načrtovanje, izvajanje in spremljanje ukrepov za biotsko raznovrstnost na koherenten in učinkovit način. Ustanovitev formalne delovne skupine ali konzorcija, ki združuje te akterje pod skupno vizijo, bo okrepila odgovornost in zagotovila kontinuiteto. Poleg tega lahko sodelovanje z regionalnimi raziskovalnimi institucijami podpira sprejemanje odločitev na podlagi podatkov, spremljanje vplivov in prilagodljivo načrtovanje skozi čas.

Vključevanje potreb opraševalcev v lokalno politiko in prakso

Medtem ko se obstoječe prostorske in razvojne politike v Poljčanah dotikajo okoljskih tem, je treba biotsko raznovrstnost in zlasti podporo opraševalcem vključiti v načrtovanje urbanega okolja, upravljanje krajine in postopke javnega naročanja. To vključuje posodobitev smernic za vzdrževanje javnih površin, vključevanje, medgeneracijsko učenje in dolgoročno urbano načrtovanje – smer, ki jo Poljčane v celoti sprejemajo.

Support for sustainable local beekeeping

Finally, the municipality needs to provide tangible support to local beekeeping activities, which are currently maintained through voluntary, individual, or association-based efforts. Practical needs include access to land for hives, incentives for pesticide-free practices, resources for education and equipment, and clearer regulatory support. Encouraging sustainable urban and peri-urban beekeeping will not only help preserve biodiversity but also reinforce Poljčane's identity and heritage linked to bees and honey production.

3.2 Vizija IAP Občine Poljčane

Vizija Integriranega akcijskega načrta (IAP) Občine Poljčane je ustvariti uspevajoče urbano okolje, v katerem so opraševalci, zlasti čebele, zaščiteni, podprti in cenjeni kot ključni prispevatelji k ekološki, družbeni in kulturni strukturi skupnosti. Z izvajanjem rešitev, ki temeljijo na naravi, ozaveščanjem javnosti in sodelovalnim upravljanjem si Poljčane prizadevajo postati vzorčno mesto za vključevanje biotske raznovrstnosti in trajnostno bivanje v manjšem, podeželsko-urbanem okolju. Ta vizija izhaja iz globoke povezanosti občine s tradicijo čebelarstva, izjemnega naravnega okolja in močne lokalne zavezanosti k ekološkemu ravnavanju. Temelji na spoznanju, da dobrobit čebel odraža zdravje širšega okolja in s tem kakovost življenja vseh prebivalcev.

IAP si Poljčane predstavljajo kot »občino prijazno opraševalcem«, kjer so zelene površine oživiljene z avtohtonimi cvetočimi rastlinami, režimi košnje prilagojeni za podporo biotski

OBČINA POLJČANE

raznoverstnosti, javne površine pa postanejo žive učilnice za okoljsko izobraževanje. V tej prihodnosti čebele niso le opraševalci, ampak tudi ambasadorji trajnosti, povezujejo naravo in ljudi, tradicijo in inovacije, skupnost in upravljanje.

Vizija je skladna tudi s strateškimi priporočili, podanimi v postopku medsebojnega pregleda. Recenzenti so pohvalili jasnost in vsebinsko povezanost načrta ter poudarili, da pripoved, osredotočena na čebele, daje IAP močno identiteto in jasno usmeritev.

Obenem so izpostavili pomen povezovanja okoljskih ambicij s socialno vključenostjo, medgeneracijskim učenjem in dolgoročnim prostorskim načrtovanjem, kar so Poljčane v celoti sprejele in vključile v svojo razvojno vizijo.

Z zasledovanjem te vizije si Poljčane prizadevajo za:

- Krepitev lokalne biotske raznoverstnosti in ekosistemskih storitev;
- Spodbujanje kulture okoljskega upravljanja med vsemi starostnimi skupinami;
- Postavitev znotraj širšega evropskega gibanja za zeleno in vključujočo urbano preobrazbo;
- Zagotovitev, da je narava dostopna, vidna in cenjena v vsakdanjem urbanem življenju.
- Ta vizija ni abstraktna – zasidrana je v praktičnih ukrepih, procesih sodelovanja in lastništvu skupnosti. Ponuja upanje in otipljivo usmeritev za prihodnost Poljčan, kjer trajnost ni več le ideal, ampak skupna, živeta realnost.

4 Splošna logika in integrirani pristop

4.1 Strateški cilji

Integrirani akcijski načrt (IAN) za Občino Poljčane je strukturiran okoli treh medsebojno povezanih strateških ciljev, ki odražajo lokalne potrebe, ekološke prioritete in skupno vizijo, razvito v okviru URBACT lokalne skupine (ULG). Ti cilji združujejo varstvo okolja, vključevanje javnosti in medinstitucionalno sodelovanje, kar zagotavlja celovit in trajnosten pristop k spodbujanju zdravja opraševalcev in biotske raznoverstnosti v urbanem okolju

Cilj 1: Dvig ozaveščenosti in okoljsko izobraževanje

OBČINA POLJČANE

Eden najpomembnejših stebrov IAN je povečanje javnega razumevanja ključne vloge, ki jo imajo čebele in drugi opraševalci pri ohranjanju zdravih ekosistemov in lokalnih prehranskih sistemov. Kljub bogati tradiciji čebelarstva v regiji, mnogi prebivalci – zlasti mlajše generacije – nimajo dovolj zavedanja o ekološkem pomenu opraševalcev.

Za reševanje tega problema bo občina izvajala vrsto izobraževalnih pobud:

- Delavnice za različne starostne skupine (otroci, odrasli, starejši);
- Šolski programi, ki vključujejo teme o opraševalcih v biologijo in okoljsko vzgojo.
- Vključevanje čebelarjev in okoljskih strokovnjakov v svetovalne vloge;
- Izkoriščanje regionalnega sodelovanja (npr. z Majšperkom, Makolami in RRA Podravje);
- Raziskovanje možnosti sofinanciranja in zunanjih virov financiranja (nacionalnih in EU)

Ti ukrepi niso namenjeni le prenosu znanja, temveč tudi spodbujanju kulture skrbi za okolje, ki navdihuje prebivalce, da aktivno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti v svojem vsakdanjem življenju.

Cilj 2: Izboljšanje urbanih habitatov za opraševalce

Drugi strateški cilj se osredotoča na izboljšanje fizičnega okolja Poljčan z namenom podpore življenjskim ciklom opraševalcev. Urbana območja občine trenutno vključujejo premalo izkoriščene zelene površine, ki bi lahko – če bi jih oživili z rastlinami, prijaznimi opraševalcem – bistveno izboljšale lokalno biotsko raznovrstnost in odpornost na podnebne spremembe.

Uvajale se bodo rešitve, ki temeljijo na naravi, kot na primer:

- vzpostavitev cvetličnih pasov z avtohtonimi vrstami brez pesticidov,
- ustvarjanje »koridorjev za opraševalce«, ki povezujejo razdrobljene habitate,
- postavitev čebeljih hotelov, gnezdilnih zavetišč in izobraževalnih tabel,
- prilagoditev režimov vzdrževanja (npr. manj pogosto košenje), da se omogoči neprekinjeno cvetenje in stabilnost habitatov,
- vključitev elementov zelene infrastrukture, kot so mini parki, dežni vrtovi in cvetoče žive meje.

OBČINA POLJČANE

Ti posegi bodo ne le podpirali opraševalce, temveč tudi izboljšali kakovost življenja prebivalcev, saj bodo javne površine postale privlačnejše, bolj zdrave in odpornejše na podnebne vplive.

Cilj 3: Krepitev partnerstev in večnivojskega sodelovanja

Ena ključnih prednosti IAP Poljčane je njegov pristop, ki temelji na vključevanju deležnikov. Učinkovita izvedba je odvisna od močnih partnerstev med lokalno upravo, civilno družbo, strokovnjaki, izobraževalnimi ustanovami in sosednjimi občinami.

Tretji strateški cilj je institucionalizirati to sodelovanje skozi vse faze, od načrtovanja do izvajanja in spremljanja.

Ukrepi v okviru tega cilja vključujejo:

- vzpostavitev uradnega občinskega usklajevalnega telesa ali delovne skupine za biotsko raznovrstnost in opraševalce,
- pripravo skupnih projektov s šolami, nevladnimi organizacijami in raziskovalnimi ustanovami,
- vključevanje čebelarjev in okoljskih strokovnjakov v svetovalne vloge,
- izkoriščanje regionalnega sodelovanja (npr. z občinami Majšperk, Makole in RRA Podravje - Maribor),
- raziskovanje možnosti sofinanciranja in pridobivanja zunanjih sredstev (nacionalnih in evropskih).

4.2 Akcijski načrt in področja intervencij

Uspešno izvajanje Integriranega akcijskega načrta za Poljčane se opira na jasen, fazen in usklajen sklop ukrepov, ki temeljijo na lokalnih potrebah in zmogljivostih. Na podlagi strateških ciljev in tematskih področij intervencij, opredeljenih v prejšnjem oddelku, je v naslednji tabeli predstavljen strukturiran akcijski okvir. Vsak ukrep je usklajen z enim ali več strateškimi cilji in vključuje ključne podrobnosti izvajanja: časovni okvir (kratkoročen, srednjeročen ali dolgoročen), primarne odgovorne akterje, podporne partnerje in osnovne kazalnike za spremljanje napredka.

Ukrep za Občino Poljčane je zasnovan tako, da je realističen v kontekstu majhne občine, pri

OBČINA POLJČANE

čemer izkorišča lokalno strokovno znanje, obstoječe mreže in razpoložljive vire. Pilotni projekti bodo služili kot preizkusna podlaga za širše izvajanje, s prilagodljivostjo na podlagi povratnih informacij URBACT Lokalne skupine (ULG) in drugih zainteresiranih strani. Občina si prizadeva institucionalizirati spremljanje napredka z letnimi pregledi in stalnim vključevanjem zainteresiranih strain.

Tabela 2: Pregled ključnih ukrepov, odgovornosti, časovnih okvirov in indikatorjev za izvajanje IAN

Naslov ukrepa	Opis
Vzpostavitev cvetličnih pasov	Ustvarjanje naravnih cvetočih koridorjev
Namestitev čebeljih hotelov	Namestitev čebeljih hotelov na ključnih lokacijah
Revizija vzdrževanja zelenih površin	Prilagoditev praks košnje in uporabe pesticidov
Razvoj oznake Prijazno čebelar	Ustvarjanje lokalne sheme okoljskega priznavanja
Skupnostne delavnice	Organizacija izobraževalnih dogodkov
Izobraževanje o opraševalcih v šolah	Vključitev v učni načrt
Ustanovitev delovne skupine za biotsko raznovrstnost	Koordinacija več zainteresiranih strani
Predstavitev urbanega vrta	Pilotski skupnostni vrt za opraševalce
Priprava smernic za biotsko raznovrstnost	Priprava in sprejetje predpisov

OBČINA POLJČANE

4.3 Okvir za izvajanje

Uspešna uresničitev Integriranega akcijskega načrta (IAP) Občine Poljčane je odvisna ne le od ustreznosti predvidenih ukrepov, temveč tudi od dobro zasnovanega in preglednega okvira za izvajanje.

Ta razdelek opisuje model upravljanja, časovni načrt, finančno strategijo ter orodja za spremljanje in prilagajanje, ki bodo zagotovila trajen učinek izvajanja IAP.

4.4 Vodstveni in usklajevalni mehanizmi

Za učinkovito vodenje procesa izvajanja bo občina imenovala namenskega koordinatorja projekta, ki bo odgovoren za dnevno upravljanje, komunikacijo z deležniki ter poročanje o napredku izvajanja IAP. Koordinator bo služil kot povezovalni člen med občinsko upravo, lokalno skupino URBACT (ULG) in zunanjimi partnerji. Da bi se zagotovila tematska osredotočenost in porazdeljena odgovornost, bodo vzpostavljene naslednje tematske delovne skupine:

- **Skupina za zeleno infrastrukturo in biotsko raznovrstnost** - osredotočena na posege v habitate, standarde krajinskega urejanja ter prakse ekološkega vzdrževanja;
- **Skupina za izobraževanje in vključevanje skupnosti** - zadolžena za usklajevanje dejavnosti šol, nevladnih organizacij in kampanj za ozaveščanje;
- **Skupina za spremljanje in vrednotenje** - odgovorna za zbiranje podatkov, spremljanje kazalnikov in pripravo letnih poročil.

Te skupine bodo delovale v okviru Občinskega usklajevalnega telesa za biotsko raznovrstnost, ki ga bo vodil koordinator projekta, v sodelovanju s ključnimi člani ULG. Takšna struktura zagotavlja kontinuiteto, odgovornost in odzivnost skozi celoten proces izvajanja. Povratne informacije v okviru medsebojnega pregleda (peer review) so poudarile pomen jasne opredelitve, kdo kaj počne, na način, ki ni zgolj formalen, temveč tudi vključujoč, kar ta okvir učinkovito uresničuje.

4.5 Časovni načrt izvajanja

Izvajanje bo potekalo po fazičnem in prilagodljivem pristopu, ki omogoča pilotno preizkušanje, širitev in utrjevanje ukrepov:

1. Kratkoročni ukrepi:

- Začetek izobraževalnih delavnic v šolah in lokalni skupnosti.
- Zagon demonstracijskih projektov, kot so čebelji hoteli, cvetlični pasovi in mestni opraševalni vrt.
- Oblikovanje tematskih delovnih skupin in vzpostavitev usklajevalnega telesa.

OBČINA POLJČANE

2. Srednjeročni ukrepi:

- Razširitev cvetličnih pasov in preureditev javnih površin.
- Uvedba učnega programa o oprasovalcih v šolah.
- Formalizacija partnerstev z regionalnimi in raziskovalnimi institucijami.
- Razvoj in sprejem lokalnih smernic za biotsko raznovrstnost.

3. Dolgoročni ukrepi:

- Spremljanje rezultatov s pomočjo določenih kazalnikov.
- Vrednotenje napredka prek letnih srečanj z deležniki.
- Prilagajanje ukrepov glede na nove potrebe, vplive podnebnih sprememb ali priložnosti financiranja.
- Prenos in ponovitev dobrih praks v drugih lokalnih skupnostih ali soseskah.

Ta postopen časovni okvir je usklajen z delovnim ritmom občine in razpoložljivimi viri, hkrati pa omogoča učenje in prilagajanje skupnosti skozi celoten proces izvajanja.

4.6 Viri in financiranje

Za zagotovitev finančne trajnosti Integriranega akcijskega načrta (IAP) bo Občina Poljčane uvedla strategijo financiranja iz več virov, ki bo združevala naslednje pristope:

- Proračunska sredstva občine:

Del občinskega proračuna za okolje in razvoj skupnosti bo vsako leto namensko rezerviran za izvajanje ukrepov, povezanih z IAP. Ta sredstva bodo pokrivala osnovno infrastrukturo, materiale, delo zaposlenih ter komunikacijske aktivnosti.

- Nacionalna in evropska sredstva:

Občina bo zaprosila za sofinanciranje preko nacionalnih okoljskih skladov (npr. Eko sklad) ter evropskih programov, kot so LIFE, Obzorje Evropa (Green Deal) in ekosheme v okviru SKP (Skupne kmetijske politike).

- Partnerstva in sponzorstva zasebnega sektorja:

Ekipa IAP bo vključila lokalna podjetja – zlasti iz sektorjev kmetijstva, turizma in prehrane, da podprejo posamezne ukrepe s finančnimi donacijami, prispevki v naravi ali promocijskimi partnerstvi (npr. pobuda "Čebelam prijazno podjetje").

- Vključevanje prostovoljcev in soudeležba skupnosti:

Prebivalci bodo spodbujeni k prispevkom v naravi (čas, rastline, materiali) preko javnih pozivov in

OBČINA POLJČANE

skupnostnih pobud, s čimer se bo krepila občutek skupnega lastništva ter stroškovna učinkovitost.

Ta finančni pristop je bil v okviru medsebojnega pregleda (peer review) pozitivno ocenjen zaradi svoje realističnosti in raznolikosti, pri čemer so recenzenti predlagali še dodatno izkoriščanje mrež šol in nevladnih organizacij za sofinanciranje manjših akcij.

Tabela 3: Logični okvir – cilji, rezultati, kazalniki in tveganja

<i>Cilj / Ukrep</i>	<i>Pričakovani rezultat</i>	<i>Kazalniki</i>	<i>Viri preverjanja</i>	<i>Predpostavke / Tveganja</i>
<i>Izboljšanje habitatov za opraševalce</i>	Urbana območja obogatena s povezanimi, opraševalcem prijaznimi rastlinami	m ² zelenih pasov; število čebeljih hotelov; kartiranje habitatov	Terenski obiski, poročila o biotski raznovrstnosti, občinska poročila	Razpoložljiva zemljišča; zavezanost vzdrževanju
<i>Povečanje javne ozaveščenosti in izobraževanja</i>	Prebivalci razumejo in podpirajo varstvo opraševalcev	Število delavnic; doseg medijev; sprememba znanja (pred/po)	Poročila o dogodkih, ankete, šolski zapisi	Trajno zanimanje; vključenost učiteljev in osebja
<i>Krepitev sodelovanja deležnikov</i>	Institucije sooblikujejo in so spremljajo izvajanje ukrepov	Število aktivnih sporazumov (MoU); število skupnih aktivnosti; poročila o delovanju skupin	Podpisani sporazumi, zapisniki sestankov	Pripravljenost za sodelovanje; institucionalna kontinuiteta
<i>Uvedba systemskega upravljanja biotske raznovrstnosti</i>	Vzpostavljeni dolgoročni nadzorni mehanizmi	Funkcionalnost delovnih skupin; letno spremljanje kazalnikov	Poročila, zapisniki občinskega sveta	Politična podpora; kadrovska stabilnost

5 Komunikacijski načrt in vključevanje skupnosti

Izvajanje Integriranega akcijskega načrta (IAP) v Občini Poljčane daje močan poudarek

OBČINA POLJČANE

transparentni komunikaciji in aktivnemu vključevanju prebivalcev. Učinkovita komunikacija ne pomeni zgolj obveščanja javnosti, temveč gradnjo zaupanja, spodbujanje občutka soodgovornosti in omogočanje smiselne participacije. Dobro zasnovana strategija komuniciranja in vključevanja zagotavlja, da so prebivalci in deležniki seznanjeni s cilji, mejniki in vplivi projekta, hkrati pa prispevajo k njegovemu uspehu.

Osrednji cilj komunikacijskega načrta je podpreti izvajanje IAP s tem, da se njegov napredek predstavi vidno, dostopno in odzivno. Prebivalci morajo biti redno obveščeni o aktivnostih, rezultatih in priložnostih, povezanih z načrtom. V ta namen bo občina redno objavljala posodobitve na občinski spletni strani, družbenih omrežjih, v tiskanih gradivih in lokalnih medijih. Te objave bodo vsebovale vizualne predstavitev, povzetke napredka in obvestila o prihodnjih dogodkih. Vidnost projekta se bo povečala tudi z javnimi označbami na pilotnih območjih, kot so cvetlični pasovi, mestni vrtovi in šolski projekti.

Vendar pa komunikacija v tem načrtu presega enosmerno deljenje informacij. Resnično vključevanje skupnosti zahteva platforme za dvosmerni dialog, kjer so prebivalci ne le prejemniki informacij, temveč tudi sooblikovalci idej in rešitev. Občina bo zato organizirala javne forume, delavnice in participativne dogodke, ki bodo prebivalcem omogočili, da se na dostopen in praktičen način vključijo v teme, povezane z biotsko raznovrstnostjo. Ti dogodki bodo imeli izobraževalno in svetovalno funkcijo, saj bodo prebivalcem omogočili, da se učijo o pomenu opraševalcev in hkrati delijo svoja mnenja, predloge in izkušnje.

Za spodbujanje vključujoče udeležbe bo posebna pozornost namenjena premalo zastopanim skupinam, kot so mladi, starejši ter prebivalci oddaljenih območij. Šole bodo imele osrednjo vlogo pri ozaveščanju in vključevanju, saj bodo s projektno naravnim učenjem in sodelovanjem prispevale k oblikovanju okoljskih vrednot med mlajšimi generacijami. Lokalne nevladne organizacije in čebelarska društva bodo delovala kot množilniki znanja, saj bodo s svojimi izkušnjami in mrežami zagotavljala strokovno podporo pri izvajanju ukrepov.

Za ohranjanje odgovornosti in stalnega izboljševanja bodo v vseh fazah projekta vzpostavljeni mehanizmi za povratne informacije. Ti bodo vključevali digitalna in osebna orodja, kot so spletne

OBČINA POLJČANE

ankete, obrazci za komentarje, nabiralniki predlogov na javnih dogodkih ter seje za povratne informacije v okviru lokalne skupine URBACT (ULG). Osnutki dokumentov, kot so smernice za biotsko raznovrstnost, bodo javno objavljeni za pregled in komentarje pred dokončnim sprejemom. Tak odprt in prilagodljiv proces bo zagotovil, da IAP ostane ustrezen in odziven na spreminjajoče se potrebe skupnosti. Komunikacijska in vključitvena strategija bo podprta z analizo ključnih skupin deležnikov, določitvijo najprimernejših komunikacijskih kanalov za posamezno skupino in ciljev komunikacije z vsakim deležnikom. Ta pristop omogoča jasno razdelitev odgovornosti, optimizacijo sporočil in zagotavlja, da nobena ključna ciljna skupina ne bo prezrta.

V nadaljevanju je prikazana tabela, ki povzema glavne skupine deležnikov, prednostna komunikacijska orodja in cilje njihovega vključevanja.

Table 4: Stakeholder communication matrix

Skupina deležnikov	Komunikacijski kanali	Cilji vključevanja
Prebivalci in občani	Občinska spletna stran, družbena omrežja, lokalni forumi, skupnostni dogodki, tiskani bilteni	Povečati ozaveščenost, spodbujati občutek soodgovornosti, zbirati povratne informacije
Šole in mladi	Delavnice, šolski projekti, natečaji, izobraževalni materiali, skupnostno sajenje	Izobraževati in opolnomočiti naslednjo generacijo, spodbujati aktivno sodelovanje
Čebelarji in okoljske nevladne organizacije	Delavnice, delovne skupine, glasila, posvetovanja, demonstracijska območja	Sooblikovanje ukrepov, strokovni prispevek, izvedba pilotnih projektov
Občinska uprava in službe	Interni sestanki, koordinacijska srečanja, uradna občinska poročila in zapisniki	Koordinacija ukrepov, razporejanje virov, zagotavljanje institucionalne podpore
Lokalni mediji in novinarji	Sporočila za javnost, intervjuji, medijski dogodki, terenski ogledi, kampanje uspešnih zgodb	Obveščanje in širjenje sporočil, povečanje vidnosti projekta
Raziskovalne in akademske ustanove	Uradni sporazumi o sodelovanju, raziskovalna poročila, seminarji, platforme za izmenjavo podatkov	Podpora spremljanju napredka, prenos znanja, ocenjevanje rezultatov
Zasebni sektor in lokalna podjetja	Javne in zasebne partnerske dogodke, programi prepoznavanja, lokalna sponzorstva, kampanje za lokalne naložbe	Uporaba virov, podpora izvajanju, spodbujanje lokalnih vlaganj